

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měray
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swérnje džěłał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njedželske łopjeno

W Budyšchinje

16. junija 1935

Bauzen

Njedžela Čswjateje Trojizy.

Zaua 17, 11–21.

Hdyž su nasche zyrkwinske štwjedzenje s wošebitym wješelom napjelnjene, najposledy hišcže rócny čas Čswjatonok, potom tež na kónzu Knjesowych štwjedzenjow — na dženkniškim štwjedzenju Čswjateje Trojizy kónu w snutkotonym a wutrobny m sadowanju nad Božimi dobrotami, nad wopofasami jeho wěczneje hnady widžimy. Něchtó je prajik, so drje kšesczjanam hišcže něšto wot radosće woteńdže, kiž w psalmach leži, w tych wjele psalmach s heštom, kaž 145. psalm: „Ja chzu tebe powyšicž, mój Božo, ty kralo, a tvoje mjeno kšwalicž stajnje a wěcznje“. Naschej zyrkwí sa Čswjatu Trojizu přehedpokoženy tekst drje njeje kšwalobny hłóš — wón je modletski hłóš Jesom Khrysta. Nasche šchtucžki su tak rjez přjedžicžcjo a wutroba jeho posledneje krašneje wyschoměšniskeje modlitwy. Sa wošady s jeynymi předarjami a wšcěmi statwami pak dženk kšinczi.

Čdžeržmy šo wješele w mozy Knjesa trojenicžkeho Boha!

Č wěru do jeho mjena,
a w šjednoczenju napschecžitwo štwětej.

Čbóžnikej naleži šdžerženje štwojich póškwow a tych, kiž psches jich škwow do njeho wěricž budža. Wo to šo naposledku hišcže tak nutnje s Wótzej modli. Sa to chze šam do wšcěho pschichoda rukowacž. Jesuš njeje wot špocžatka wucžby jaschčěpjował. Wšcjo běšcje jemu ta „wěrnosć“. Wón šam wo šebi štwědčži, so je wón ta wěrnosć. Se šhonjenja pytažych, nutnych a wotewrižnych dušchow ma wěra, nowe žitwenje a šbóžnosć wuhadžecž. Čdžeržmy šo w mozy Knjesowej! W jeho mjenje! „Čdžerž jich, štwjaty Wótčze, psches tvoje mjeno, kofrychž mi daš šy. W mjenje Božim, kaž w mjenje Jesušowym, je wšcjo dobre a

šbóžne wopšchijate, šcťož je Bóh nam kšesczjanam daš a šjetwik. W něcžiškim čašu w štacžanstwoje wšcjo pod wěštymi mjenami a wosnamjenjemi s wobsamkujemy, kaž kóždy wě, a maja šo džeczi hižo wucžicž. Tež šo wot wjednikow pschezo šašo wusběhuje, so jich wjele w Němskej bjes snutkotowneho pschekšwědčzenja tajke mjena w šjatonosći noscha. My kšesczjienjo šapschimny s pošnej wješerosću a špratnosću wusnacže wěru do Knjesa! Wěra něšto šemšc a njebjeske w šebi wopšchimnje. Jesuš je žitwy byk a to wostanje podobnje: Na šemi štejo je tola kaž w pschekrašnjenju pola Boha hižo, prajizy: dofelž běch pola nich, šdžeržach jich psches tvoje mjeno. Nětk pschindu ja s tebi.“ Mjeno Bože a Knjesowe je w šynu, kiž njebjeska a šemju w šebi šjednocžuje, šjetwjene, tole šjetwenje w Božim škwowje pschi šebi, w kšesczjanškej zyrkwí — šebi pschezo s nowa namašamy a šdžeržimy. Čswjaty wótčze štwjecž jich w tvojej wěrnosći, štwjecž naš w tvojej wěrnosći. Čtvoje škwow je ta wěrnosć.

Čdžeržmy šo wješeli w Knjesowej mozy šjednocženi napschecžitwo štwětej. Nicžo mašo njeje tole štwóžy wot štwjateho modlerja pschew Wótza pschinješene: „Woni nješbu wot štwěta, jašo tež ja nješbum wot štwěta.“ Č temu: Čswět hidži jich. Čhžyli tole s pschikšadami dopofasacž, njemohli šastacž — tež w našim čašu, hdyž štwětne kraleštwow, knježestwa kšesczjanštwow pschimaja a měšchnikow a wošadnych pschescžěhuja. My dyrbimy šo do žylych pschecžitwosćow namašacž, kiž wěru a kšesczjanštwow tež šnutšca w našim kraju pschewdžej. Šow pak rěka, kaž Jesuš, wodžek wěru, praji: Šako ty mje póškaš šy do štwěta, tak poščelu tež ja jich do štwěta. Ša prošcu pak niz jenož sa nich ale tež sa tych, kofriž psches jich škwow do mje wěricž budža — šo bychy wšchitzy jene byli. Č šcťo my s teho šjerjemy? Šo bychmy wo šjednotu prošyli a wo šjednotu šo špratnje

prózwali a wjedzeli: „Jedyn duch“ — tak wérno hacž je
šwjaty duch spomozny našej štabofczi. Hščcže pšczo so
dženša a to dalschich njedželach spěwa:

Pšchidž, Božo šwjaty duchu, — napjeli šam
Sswojich wérnych myšl a wutrobu,
Jim šapal lubofcž horjazu!

Na jenej stronje hlaj, my — na drugej šwětowe pšče-
czitonistwo — a šrijedž našcha pomoz — móž Knjesowa!
W tajkimle pšchewědčenju budžmy wješeli. Wudžeržmy
we twufnaczu twéry! Našchi wjednizy, tež napošledí hščcže
našch njebozcizki němški prezident, napominaju šobu wot-
roscžazy narod: Wšchitzu šjena! Bóšta narodow došho šu
Němzy a Sserbjo šebi tule wěru šakhowali. Šwět a nje-
wěra ju nam dženša nihdy rubicž nješmje.

Šmužiczi a wješeli dale do pšchichoda š Knjesom!
Šamjeň!

Jesajaš 6, 3.

Šwjaty, šwjaty, šwjaty je Bóh, tón Knjes Zebaoth;
wšchitka šemja je jeho cžescže polna!

Šlób: Njeh Bohu džakuje.

Cže, Božo, šhwalimy.
Trojenicžkeho Boha.
Šsny wšcheho Štworicžel!
Wšchón wodnyh mamy š Boha!
Ty, Božo, šny našch Bóh,
Šsny wěcžne žiwjenje!
Budž džak, cžescž, šhwalba Cži
Nětk a do wěcžnošcže!

Cže, Božo, šhwalimy.
Šsny šadžil naš do šwěta
Do Šswojej' šahrody.
Wšchě hodžiny, dnny, lěta
Šso mamy prózwowacž,
Rošcž, šcžecž a plodny nješcž.
We Twojim kraleštwje
Rošcž dyrbi Twója cžescž.

Cže, Božo, šhwalimy.
Wot Šebje šakožene
Tu kraleštwo nětk je,
We Šsynu wobtwjeržene.
Twój šzeptar wěcžny je!
Trón w Twojim kraleštwje.
Móž žana cžemnošcže
Cži škafncž njemóže.

Cže, Božo, šhwalimy.
Ša škutti Wumóženja.
O šajka hlubofcž
To Twojoh' wobhnadženja!
Njej' domušlědžicž tu,
Šsny, žórto žiwjenja.
Ach, njedopóšnacž šu
Tu Twóje šudženja!

Cže, Božo, šhwalimy.
Šsny špocžatk a šonz šwěta.
We Šswojej ruzny mašch
Wšcho, šchtož tu šhodži, lěta.
Na wulkim šudnym dnju
Ty, Knježe, wšchitkón lud
Pšched Šswój štoł poštajišch
A džeržišch prawny šud.

Cže, Božo, šhwalimy.
Šsny Twojich štrony šorjeň,
Ša šigowž njeplódnny,
Šak póžerazy wóheň! —
Wot škeho wumóž naš,
Daj Šswojoh' ducha nam. —
Wšchón Šswój lud wěrjazy
Ty wjedželšch š njebiešam!

J. W.

300 lět Lužiza šafšfa.

(Škóncženje.)

A wěšo rektor tež hščcže došho nješchodšche, ale šo šudny
a nětk druhu brón ša wojowanje pšchihotowa: wušměšchowa-
zu pščen pšchecžimo Muscovijej. Šdobom jeho tež pola
měšchczanšcže rady wobškorži. A Muscovius wobškorži rek-
tora. A š toho našta došha wobožna a njeluba wěž, doniž
njepšchidžje wšcho ša pošlednje rošbudženje do Drježdžan
pšched konsistorium. A tuto wušbudženje rěkašche, šo je šarar
Muscovius pšchi wšchěm, šchtož bě prajik, tola powšchitkownje
rěčal a šo njeje wóšebite wóšobny wóšebje wóšnamjenik. Šso
rošumi, šo tutón rošbud njewošta bjes napominanja, šo by
měr a pošoj knježik.

Alle tuto pšchecže a pominanje wošta bjes wušpěcha, do-
felž šo žana štrona nješoda. Měr bu hščcže, jako ta móž, šo-
traž wšchudžom měr šasa, měr pšchikaša: šmjerčž. Muscovius
wumrě 17. oktobra 1695. Šjecž lět došho bě hščcže wojowa-
nje tež po Drježdžanškim wušbudže trašo.

Alle tole njeje to jenicžke šajimawe a powucžaze še ži-
wjenja tutoho Lužicžana.

We wšny Grošgrabe je šo wón 2. julija 1635 narodžik;
potajkim tuto jubilejne lěto je šdobom tež lěto jeho 300. na-
rodninow. Šeho nan bě tam š wučerjom. Alle, šak drje je
to tehdy šwjetscha bylo, nan bě šhudny. Bě džě to tež runje
wóšrijedž 30lětnje wojny. A šo je Lužiza tehdy wjele měša
pšchětracž, drje wěmy. Tež to nješmě w tutym jubilejnym
lěcže šabnte byčž! A runje š toho móžemy ša šwój cžadž mno-
ho šebi wšacž, wóšebje to jene, šo je wěra, křuta wěra do
Boha, horža lubofcž š Jesušeje pomhala pšchětracž cžěžke cžadž
a pomhala wobštacž w cžělnych a duchownych nušach a pom-
hala twaricž nowy pšchichod.

Šhudoby dla da nan šyna, hacžrunje bě jara wobdar-
rjenn a hacžrunje jemu radžachu, šo by jeho na šchulu dač,
š buram. Pašesche křowy. Tola dobrocžiwu ludžo šo šara-
chu ša wobdarjeneho hólza a ša to, šo móžesche škóncžnje to-
la na šchulu a šamo tež na universitu. Alle šedžicž je šo ša-
ra dyrbjak, niz šwufnjenjom, ale š šhudobu a š tradanjom.
Štarichimaj nješ móžno, šynej drugeho pošklacž šhiba hdyš
a hdyš poškrutu šhlěba. Alle, šak bě tutón druhdy twjerdy!
Tykašche křuchi do wodny, šo by je rošmacžal. Šnate drje je
jeho wuprajenje, šotrež je w šwojim žiwjenju hušcžičho wo-
špjetowač: „Te 16 pienježkow, šotrež je mi nan šobu dač, do-
šahaja pšczo hščcže.“ Wjazny mjenujny njemóžesche nan
jemu šobu dacž. Alle tute pienježki běchu žohnowane, do-
felž je štarichiška lubofcž, woporniwa lubofcž načoži ša džěcžo.
A to njeje džěcžo tež ženje šapomniko. Šohodla tež šyn jako
nahladny šarar džakny hušto našpomnjene šłowo wupraji:

Wón šo domušotowa ša šwoje duchowne šastojnštwome
měštach Wittenberg, Lipš, Šelmštedt a Šrankfurt n. W. Šo-
tom šapocža šwoje džělo duchownškeho šastojnštwome jako
šaplan w Retlizach.

To njeh je něšchto še šajimazny dopomnjeňkow, šchtož
tu džženša do našcheho šopjeňka šajimny. Wěmy, šo by mošk

něchtóžkuli hišće mnoho powjedacž, runje tež wo Lužiskich duchownych. Je jich wulka žyła, kotřiž su byli wušnamni, herbszy a němšy, niz jenož tutón wojowanja poňny Muscovius a niz jeno Scherach, i kotrehož roda tež pothadža nětkle husto mjenowany wjednik młodžiny, Baldur von Scherach. Ale czechodla jenož: mohł powjedacž? Czechodla nohzeja czi, kiž wjedža něšto powjedacž a móžeja něšto powjedacž, něšto powjedacž a napišacž a i tym sawjebelicž, powucžicž a i tym tež wukhowacž to a tamne, šhtož knadž hewak sabyte? A šhtóž měni, so njemóže derje herbski pišacž, napišacž to hubjenje, a šhtóž praji, so njemóže doznta herbski pišacž, tón napišacž němški a póščel wscho do Mořacžiz na faru, hdžež budže tež sa to hišće žwilkki cžaža, a byrnjež nóžneho byto. Dyrbi tola tak hižo wjele cžaža bycž sa tuto džěto, dokelž pomocnikow nimamy — wožebje mjes tymi niz, kiž móhli a dyrbjeli pomhacž.

Pschi lucžzy.

Pschi lucžzy stejach, pschi lucžzy selenej. Kwětki na njej roščechu a kčžjachu, kwětki wschelafich družin, wschelafich barbow, wjetšje a drobne. Kwětki na niskich a wyšokich, na cženkich a tolskich nóžkach. Žyła lucžka žo pižanješje. Esamo wišće trawicžki kčžjachu we wschelafich twórbach a žolty próšćt wišće na wschěch kčženicžkach, kotryž pilne pčžolki šberachu a domoj noščachu. Hdys a hdys Boži wěšćicžk saduwasše. Žolmicžki khodžachu po lucžzy a cžažechu tak žłódky próšćt wot kčženicžkow. Wjšće wscheho teho pač bč ta wulka tšěha, kotruž my cžłowjekojo „Njebješa“ mjenujemy. Bože žłóncžko žo dele žmėwasše, a wulka žmuha bčnych wowžkow cžehnješje wot ranja k wječoru na jažnym módrym njebju. Sa majkach trawicžku a kwětki a mējach ruzy poľnej wonjateho prošćka. Kajke to bohatstwo, lucžka! Kaj ty i kwětkami brojšć, i nimi njelutuješć! Cžłowjekojo khodža nimo Tebje se wschelatej myšlicžku: Někotři Twoje bohatstwo spósnawaju, waža jo žebi jako Boži dar a žu sa kóždu kwětku džakowni. Drušy měnja, so to ma tak bycž, so žo žamo rosumi, so kwětki maja kčžecž. Sažo drušy žo na Tebi jara swješela, wotšćčipuja jenu kwětku po drugej, wješela žo tak rjaneho kwěčžela; wbohe kwětki pač hinu a leža šłóncžnje sešhnjene i boča pucža.

Kajke je to bohatstwo na lucžzy! Cžłowjekojo tola tak sa bohatstwom honja, tu pač je husto došč njewidža! Mušćki a wacžki šyncžachu žwój ščerluschč Bohu k cžěščzi, so wscho brincžesche a klincžesche. Wješelachu žo kčžjazeje lucžki, a ja žo jim pišćamknych:

Lucžka luba, ty selena,
S kwětkami rjenje pschena,
Eswjedženiku draštu žy woblekka žo! —
Kak wschelažo žo ty pižanišć,
Se žwojeje pnyhu mje tak swješelišć,
So wutroba bje mi špěšćnišćo!

Hdžž Boži wěšćicžk sadunje
Žo na tebi lute hibanje.
Kak kwětki žo klonjeja, šhibuja!
To je kwětkow wješele,
To jim luba rejka je!
A mróčžakki po njebju jėdžeja!

Cže ščłowroncžki lubuja,
Esn wjele wacžkam luba domišna;
S proča žwoje bydlenčžka tu twarja žej,

A Bóh Knjes sežiwi je wschě. —

O kak jeho lubošć lubowacž wscho wě! —

Ženje nusa tak jim pschecžel njej! L.

Putnik.

W rjanym hrodže, we kotrymž njeje hižom dawno žadyn kamjen na druhim wjazy, bčšje něhdy jara bohaty ryczež žiwy. Wón wjele pjenes na to naloži, žwój hród prawje kražnje wudebicž, khudym pač wón mačo dobrotow wopokasowasše.

Tuž nětko ras khudny putnik do hrodu pschidže a wo nóžnu hospodu prošesše. Ryczež jeho hrubje wotpokasa a džesše: „Tónle hród njeje žadyn hoščenz.“

Putnik rjekny: „Dowolče mi jeno tši praščenja, a ja džu sažo hieč.“

Ryczež šnapšćecžiw: „Na tole wumėjenje žmėče žo pschezo prašćecž. Čhu wam radny wotmołwecž.“

Putnik žo jeho nětko woprašča: „Šhtó dha drje prjedny waž w tymle hrodže bydlesše?“

„Mój nan!“ ryczež wotmołwi.

Putnik žo dale prašesše: „Šhtó tu prjedny wašeho nana bydlesše?“

„Mój džěd!“ ryczež rjekny.

„A šhtó budže drje po waž w nim bydlicž?“ prašesše žo putnik dale.

Ryczež džesše: „Da-li Bóh, mój žyn!“

„Nó,“ šnapšćecžiw putnik, „hdžž kóždy jeno žwój cžaž w tymle hrodže bydli a pschezo jedyn druhemu měštno rumuje — šhto dha šče wy hewak tudny hacž hoščenz? Tónle hród je potajkim woprawdže hoščenz. Njewažče tehodla tak wjele na to, so byšće tónle dom tak kražnje wupyšćit, kotryž waž jeno krotki cžaž hospoduje; cžincže radšcho khudym dobrotu! S tym natwaricže žebi wobštajne bydlo w njebješach.“

Ryczež žebi tele žłowa k wutrobje wja, wobkhowa putnika psches nóž a bu wot teho cžaža žem dobrocžiwischi napšćecžiwu khudym.

Zyrkej a stat.

Turkowšta wjšćnoicž je jakož sapodaka, so ma wot nětk bycž njedžela džěit powšćittowneho mčra. Hacž žem bč to pjatk. Potajkim: Turkowšta žo tež i tutym škožuje po waschnju ššesćizianstwa.

Eswiate dny. Hacž dotal płacžesche šakónske postajenje: šjawne reje njėžmėdža bycž wječor do Žutrownicžki, do Šodownicžki a Šodownicžku a Žutrownicžku. — S wufasom němšeho šnutštowneho ministra žo to pschemėni tak, so žu šjawne reje jenož hišće šakasane sa wječor do Šodownicžki a do Žutrownicžki.

W katolskich žyrkwjach měšta Aachen žu duchowni wožebite wšjewjenje duchownych cžitali, w kotrymž praja, so je katolikam šakasane, do šhromadžinow a druhich wuhotowanja hibanja „Deutsche Glaubensbewegung“ hieč. Tež wčžipnoščje dla niz.

Se Šerbow a i daloka.

Džěit Ččrtwjeneho ššizja šmėjemy, a to 22. a 23. juniya. Je to dawno šnaty dobrocžel cžłowjekow. Šesnachmy žo wožebje we wulkej wójnje bliže a derje i nim. Ale tež nětk žmy pschezo sažo na tuteho špomóžeskeho pschecžela cžłowje-

low dopomnjeni, hdyž tola widžimy, a niz jeno widžimy, hdyž tola tež husto doščj žami sacžuwamy jeho spomožerške skutkowanje, i kotrymž so mjes nami jewi w sanitetnych kolonach. Derje wšchēm wjestam, w kotrychž bydli dželaczerka abo dželaczer tutoho skutka, kotrej mjenujemy „Czerwjeny kšichž“. Tam maja pschezo pomoz, hdyž někať snjesboža. Wjaz hacž 1 300 000 mužškich a žonškich steji w jeho službje. Kelko je to próžn, kelko woporow, kotrej woni pschinješu sa dobre a lěpsche wšchěch. A kelko pilnosće a wutrajnosće žada žebi, tež wufublanje a pschihotowanje sa tutu službu a swucžowanje w njej. Je to pschewjele, hdyž ras w lěcže Czerwjeny kšichž psched žyły lud powšchitkownje a psched kóždeho jenotliweho wožebje stupi a prošy wo pomoz, niz wo pomoz sa žebje, ale wo pomoz sa to, so by jich jich wjele a jim jich wjaz mohł i pomozu bycz? Ně! Tuž pať kóždy witaj lubje a džakowny, hdyž žebi něť pschindu po tutu pomoz. Kóždy jim pomhaj pomhacž.

S žyłego žwěta pschithadzeja pschezo sažo powjescže wo podeńdženjach, kotrej čłowjekow trašcha. Haj, tak hižo je, so nowiny pschu wo serijach snjesboženjow. A psched nimi a w nich tu steji čłowjek njemožnych, tež čłowjek tuteho 20. lětsotka, wo kotrymž powjedaja, so je wón namakať te tať mjenowane „žmjertne pruhi“, t. r. tu mōž, i kotrejž so wšcho čžinicž hodži. Ale na wšchēm poźledku njejšmy my tola dale ani krocžakki hacž tehdy běchu, hdyž Luther spěwawše: „Mōž našcha dobycz njemōže, my žmy i njej jara žlabi.“ Styškae podeńdženja, wo kotrychž se wšchěch kōncžin powěscže dōstawamy, dzeja naž k tajkemu dopōsnacžu a wuśnacžu dowjesč. A potom? Haj, potom, hdyž w tajkim dopōsnacžu žmy — so bychmy potom spōsnali a wuśnali, so jedyn je, kiž knježi a kraluje, so w jeneho wšchēmōžnej ruzy je wšcho: w Božej! A so bychmy potom k njemu schli, haj so do jeho mozy dowěrili! Je tola jeho mōž tež ta lubosč, kiž je naž čłowjekow tať lubowala, so je so sa naž dať. — Tyschaze podeńdženja wšchudžom! Tu bliško je drje naž pschedewšchēm nastrōžako, so i Rudnych Hōr wužyšchachmy, so žu tam slwki a wodny byle a wjele schkody nacžinike. My wěmy tola, so žu Rudnohōržy hewat hižo w czežkim wojowanju wo žwōj wšchědny kšlěb. S powjescžow, kotrej ždala pschithadžachu, je drje wšchěch najbōle ta nastrōžala, kotraž nam wjedžesche powjedacž wo žakōstnym semjerženju w Wsikej, kotrej žnicži 20 000 po druhim licženju žamo 30 000 čłowjekow. Wo žnicženym samoženju a žuble nočžemy haķle rěczecž. Tuta krajina Beluščistan steji pod jendželškim nadkņežštwom. S domorōdnym wobndlerštwom je tež Jendželška wulžy schkadowala, niz jeno so tež wulka licžba Jendželčanow, wožebje wojakow, žmjercž pocžerpi, ně, tež wojerške naprawy, lětačka atd. buchy žnicžene. Beluščistan namakašch w Wsikej, hdyž pytašch w britiškej žndiškej krajinu Iran. Nēhdže 800 000 wobndleri tam žydl. Krajina je horata a džel je pulcžina. Wobndlerjo žu swjetscha paštrjo a žluschjeja k muhamedanškej wěrje. Nimo mēšta Guetta žu mēšta Mustang, Randa-har a Tšhama czežko schkadowale. Čłowjekow je tohodla telko žmjercž namakať, dokelž semjerženje w nozy pschindže, hdyž bē wšcho w spizy. Prjedy hacž jich wjele i domow wucžekny, morichu jich padaze tšehi a wjerchi a prjedy hacž cži, kiž běchu i domow wucžekli i hažow won twōchmychu, powalichu nowe štorķi hišchče stejaze murje na nich. Sdobom na-

sta pschi tym tež wohen a wētr hišchče wšcho šhōršchi. Kajka to nōž polna štyka a šrudoby, polna žakōscženja a pľakanja! A prjedy hacž mōžesche swonka pomoz, wožebje lěkarška pomoz pschičž, trajesche dolho, njech tež so hnydom wo tajku štaraču. — A hdyž so i Wsikeje do Ameriki wobrocžimy, wohladamy tež tam šapuscžene krajiny. Wotplawi tam tola woda žamo w kraju Nebraska dwē wžy. Čłowjekojso so pschi tym šhubichu. Kelko njeje hišchče snate. Postupowaza woda rēti Republican bē tuto powodženje šawinowala. — Wulka woda pschinješy tež w Šchtyrškej wulku nusu na jich wjele. Rēžy Mütz a Mur powodžišchtej hona a drohi a žnicži jich wjele. W štrašche bē wožebje mēsto Graz. — Rēka Wolga pōžrē 12 čłowjekow. Motorška lōdž, na kotrejž so 28 čłowjekow nješesche, so powrōcži. Tutōn podawť rosjašni sažo ras šrudne wobštejnoscže w Ssowjetruskej. Wjednik motorškeje lōdže njewjedžesche nicžo wo tym, kať ma lōdž wjesč. A niz jeno to. Parnik „Biruja“ jēdžesche runje tam, hdyž so lōdž šwōcži, a jēdžesche — nimo, hacžrunje, kaž wumōženi powjedaja, jeje kapitan a drusy widžachu, w kajkim žmjertnym štrašche so tam čłowjekojso bēdžachu. Kapitana a jeho pomoznika žu šajeli. — Pjecž woporow žadašche žebi pola Wina — alkohol, niz auto. Auto njebē wina na žakōstnym šraženju, dokelž wono njebē pjane, ale čłowjekojso. Woni bēchu na tym wina, so i elektriškej šrašchu a so pjecža žmjercž pocžerpichu. — A tať mohł, hladajo do bližšich a dalšich krajow rosprawjecž wo tym a tamnym hišchče, tať wo tym, so so w mēscže Mukden w Wsikej 60 čłowjekow pschi wulkim wohnju špali. Mjes nimi je 30 wojakow; 150 žwōjbow je bjes bydlenja; — tať wo tym, kať njedaloko mēšta Radeberg šrašchtej auto a motorške koło a kať tam dwejo žmjertnje snjesbožišchtaj. Tola to je njech doščj. Šchto dhyň prajicž, šchto wšcho so hišchče hacž po Sswjatkach, hdyž tute ryncžki čžitacže, nještanje! Njech so něť pať na kōždy pad štanje to, so my kōždy džē, kotryž nam Bōh špožcži, džakni nastupimy a so pschezo sažo šnowa a pschezo i wjetschej dowēru jemu, našchemu Bōhu dowērimy. Napominani žmy tola džē a bōle, tole čžinicž, runje tež nětkle!

Bollin je narodne mēsto Lutheroweho žobudželaczerja Bugenhagena, kotryž bu wožebje reformator pomorškich krajow. 23. junija žu jeho 450. narodninu. Na tutym dnju požwjecža tam wopomnješku taflu.

Na pucž.

Druha połožza žyrkwineho lēta so i 1. njedželu po Sswj. Trojizy sa tydžē šapocžnje, prēnja połožza so i tutym tydženjom kōncža. Kajzy džemy i tuteje 1. połožzy, kotruž połožzu žwjedženjow mjenujemy, do drugeje połožzy, kotruž połožzu bjes žwjedženjow mjenujemy? Žako tajzy, kiž wužichu tutōn jim špožčeny hnadny cžaš žwērnje a wērnje, tať so maja wšcho, šchtož potrebaju do mozow sa tutu druhu połožzu a wšcho, šchtož wona pschinješe? Wo tutej drugej połožzy žyrkwineho lēta tola nihtōn njewēmy, hacž njebudže wona požledni nam špožčeny hnadny cžaš tu na semi. — Tuž kajki pōndžesč? Tole rospominaj; budžesč wjedžecž, so to runje doščj na pucž.

Wistowanje: Sa 1. po Tr. W...s w H. — Sa 2. po Tr. W. we W.